

ליל שבת קודש פרשת שמיני - פרה ה'תשס"ה

בליל שבת קודש בסעודה ראשונה דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד על פי דברי רביז"ל בליקומי מוהר"ן חלק א' סי' ר"ם המדבר ממסירת נפש, עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביז"ל אומר, השם הוא הנפש, בבחינת (בראשית ב): "נפש חיה הוא שמו", ויש בבחינה זו מסירת נפש: כי יש עשרה הרוגי מלכות שמסרו נפשם על קידוש ה', בשביל יחוד קודשא בריך הוא ושכינתה כידוע, שעיקר היחוד על ידי מסירת נפש, והם ראו באותן הדורות, שאי אפשר לתקן ולעשות יחודים למעלה, כי אם על ידי נשמותיהם, על כן מסרו נפשם על קידוש השם, כי כשהנפשות עולות למעלה על ידי מסירת נפש, אזי הם חוזרים להשכינה, כי משם יצאו, כי ישראל הם חלק אלוה ממעל ממש, שהם חלקי השכינה ממש, בבחינת "העמוסים מני במן" (ישעיה מ"ו), וכשהם חוזרים להשכינה, אזי השכינה מתפארת חזי במה ברא קאתינא לגבך (זוהר ויקרא י"ג), ואזי מתעורר השתוקקות עליון ונעשה יחוד כידוע, ולפעמים בא לצורך זה הריגה חס ושלום, שנהרגין חס ושלום, כמה וכמה נפשות מישראל, כדי שיהיה יחוד על ידי נפשותיהם העולות למעלה, כי לפעמים צריכין אל היחוד הרבה נפשות מאד, חס ושלום, על כן בא הריגה, חס ושלום:

וכן על ידי אבידת השם, היינו המפורסם, דהיינו שיש אחד שהוא מפורסם ואינו מפורסם, דהיינו שהוא מפורסם בפי כל והכל מדברים ממנו, ואף על פי כן אינו מפורסם, כי אינו חשוב כלל, ויש אחד שאינו חפץ בזה, רק שאבד את המפורסם, דהיינו אבידת השם שהיא הנפש, דהיינו אף על פי שאין רצונו שלא יהיה מפורסם, אף על פי כן אבד אותו, כמו שאדם אובד דבר שלא ברצונו, דהיינו שאבד את השם, שהוא בחינת מפורסם שיש לו שם בעולם, אבל יש אחד שעושה זאת ברצונו ובדעתו, שמוסר את נפשו על קדוש השם, דהיינו המפורסם שלו, שהוא בחינת שם כנ"ל, שהוא בחינת נפש כנ"ל, ומחמת זה אף על פי שהוא מפורסם, אף על פי כן אינו מפורסם כלל, כי אדרבא הוא להיפוך, כי הכל דוברים עליו, ובודים עליו כזבים שלא עלה על דעתו, ויש לו שפיכות דמים ממש מזה, ועושה זה בכוונה, כי הוא בחינת מסירת נפש ממש, כי השם הוא הנפש כנ"ל, וגם יש לו שפיכות

דמים מזה כנ"ל, והוא מציל את ישראל בזה ממה שהיה ראוי לבוא עליהם, חס ושלום, בשביל היחוד כנ"ל, ועל ידי מסירת שמו שהוא נפשו כנ"ל, הוא מציל אותם כנ"ל: עד כאן לשון רביז"ל.

והסביר מוהרא"ש נ"י, כי הנה ענין של מסירת נפש על קידוש ה' הוא דבר עליון ונורא מאד, ומי שמת על קידוש ה' מעלתו גדולה וגבוה מאד, וכמובא בזוהר (פקודי רנ"ה), שיש היכל למעלה שאי אפשר ליכנס אליה רק אלו שמתו על קידוש ה', ומיתה על קידוש ה' כולל גם כל אלו שמתו מחמת שהם יהודים, שהגוים הרגו אותם בקנאתם ושנאתם, שכל זה נקרא מיתה על קידוש ה', כי נהרגו מחמת שהם יהודים, נמצא שנתקדש שמו יתברך על ידם, והנה ענין זה של מיתה על קידוש ה', שהוא מצות עשה של (ויקרא כ"ב) ונקדשתי בתוך בני ישראל, יכול אדם לקיים בכל עת על ידי רצונו וכיסופו, וכמובא ב"צעמיל קמן" להרבי ר' אלימלך מליזענסק זי"ע בתחילתו, שעל ידי שאדם מצייר בדעתו שבווער לפניו אש גדול עד לב בשמים, והוא קופץ לתוכה על קידוש השם, שלא לכפור באמתת מציאותו יתברך חס ושלום, על ידי זה נחשב לו כאילו קיים המצוה בפועל ממש, עיין שם, וכן יוצא מדברי מרן ה"בית יוסף" זי"ע בספרו הקדוש "מגיד מישורים" (פרשת כי תבא), שהם דברי המגיד מן השמים שלמד עמו, והבטיח לו, שיעלה על המזבח להשרף על קדושת שמו יתברך ברבים עיין שם, והנה לא מצינו שמרן ה"בית יוסף" מת בפועל ממש על קידוש ה', אלא מובן מדבריו, שדבר זה בעצמו שהיה מבקש ומתפלל על זה, והיה מצייר בדעתו ענין הנ"ל, נחשב לו כאילו מת על קידוש ה', וזה היה הבטחת המגיד.

והנה רביז"ל מגלה לנו כאן, שיש עוד ענין של מסירת נפש, שנחשב כאילו אדם מסר נפשו על קידוש ה', והוא ענין "מסירת שם", היינו שהוא מוסר את שמו על קדושת שמו יתברך, ומרוצה שיהיה שמו ללעג ולקלם בעיני הבריות, כדי להציל נשמות ישראל מכליון חס ושלום, כי שמו של אדם הוא נפשו ממש, וכמו שכתוב (בראשית ב') נפש חיה הוא שמו, היינו שבתוך שמו מרומו כל הכוחות שלו, וכל מה שצריך לפעול בימי חייו (שיחות הר"ן סי' מ"ד), ומחמת זה צריכין לזוהר מאד בשעה שנותנין שם לילד, לא ליתן לו שם על איזה רשע חס ושלום, וכן לא ליתן לו שם של פרחים ואילנות ודוממים כמו שנהוג היום, כי זה גורם אחר כך היוק גדול לילד רחמנא ליצלן, ואין לו כוחות הנפש לפעול מה שצריך בימי חייו, והנה הצדיק שיש לו שם קדוש ונורא מאד, כשהוא בא למדריגה גדולה וגבוה בדביקות הבורא יתברך שמו, אזי הוא מרוצה שיהיה שמו ללעג ולקלם בעיני הבריות, העיקר שיתפרסם שמו יתברך בעולם, ויכירו כולם אמתת מציאותו יתברך, כי על שמו של עצמו לא איכפת לו כלל, שזהו מה שמצינו שהיו הרבה צדיקים בחיים חיותם שהיו לבויון לחרפה

בעיני הבריות, ולא הכירו את מעלתם כלל, והם המשיכו עבודתם בסוד, וכתבו בשקט חידושי תורה ודיבורי אמונה שנתפשטו בכל העולם, ולא ידעו הבריות מאיפוא הדיבורים נובעים, ורק אחר הסתלקותם מעולם הזה, נתגלה ונתפרסם שמם בעולם, והתחרטו כולם למה לא נהגו בהם כבוד כראוי בחיים חיותם, אבל זה היה עבודה של מסירת נפש של הצדיקים בכל ימי חייהם, שלא הסתכלו על כבוד עצמם כלל, וכל כיסופם ומגמתם היה רק לפרסם שמו יתברך בעולם, והשם שלהם מסרו על קידוש ה', שיהיה ללעם ולקלם בעיני הבריות, ובוהו גרמו ייחוד עליון מאד, והצילו המון נפשות רבות מהריגה ומכליון חס ושלום, כי זה ענין של מסירת נפש ממש, ועוד גדול ממנה, כי מסירת נפש נעשה ברגע אחת, שאדם מוסר נפשו למות על קידוש ה', ונסתלק לחיי עולם הבא, אבל מסירת שמו על קידוש ה', יכול להיות נמשך שנים רבות, מדי יום ביומו, שהצדיק סובל בזיונות וחרפות עצומות מאנשי העולם שאינם מכירים את גדולתו ומעלתו, והוא נעשה שיחה בפי כל הבריות, וכולם לועסים אותו בפיהם, והוא סובל מזה צער ויסורי עצמים (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' 117), והוא מקבל הכל בשתיקה ובאהבה, כדי להמתיק הדינים מעל ישראל, להציל אותם מגזירות רעות, ולכן מדריגה זאת עליון וגבוה מאד, ואשרי הזוכה להיות מקורב לצדיק אמיתי כזה, ולהכיר את גדולתו בחיים חיותו, כי על ידי זה גם עליו יהיה נשפע מקדושתו הגדולה, ויזכה למעום אור הגנוז לצדיקים בזה ובבא לנצח, אשרי לו ואשרי חלקו.

וקישר מוהרא"ש נ"י את ענין הנ"ל לפרשת השבוע בקשר נורא ונפלא מאד, כי הנה מצינו בפרשת השבוע את מיתת נדב ואביהוא על קידוש ה', וכמו שכתוב (ויקרא י"ו) ויאמר משה אל אהרן הוא אשר דיבר ה' לאמר בקרובי אקדש ועל פני כל העם אכבד, וידום אהרן, ופירש"י אמר לו משה לאהרן, אהרן אחי, יודע הייתי שיתקדש הבית במיודעיו של מקום, והייתי סבור או בי או בך, עכשיו רואה אני שהם גדולים ממני וממך, וידום אהרן, קיבל שכר על שתיקתו, ומה שכר קיבל, שנתייחד עמו הדיבור וכו', ויש להבין מה היה עבודתו של אהרן הכהן בענין "ידום אהרן", הלא יש ענין של כביה על מת שהוא מצוה (מועד קטן כ"ה), ומהו ענין קבלת שכר על שתיקתו? אבל על פי דברי רביז"ל מובן הענין מאד, כי הנה נדב ואביהוא, בני אהרן, מתו בפועל ממש על קידוש ה', וכמו שכתוב "בקרובי אקדש", ועל ידי זה בודאי פעלו מה שפעלו, והצילו נשמות ישראל מעונשים קשים ומרים, וכמו שכתוב "ועל פני כל העם אכבד", ופירש"י, כשהקדוש ברוך הוא עושה דין בצדיקים, מתירא ומתעלה ומתקלם, אם כן באלו, כל שבן ברשעים וכו', והנה אהרן הכהן בוודאי גם כן הלך תמיד עם מחשבות של מסירת נפש על קידוש ה', ועכשיו על ידי שתיקתו, גם כן נחשב לו כמסירת שמו ונפשו על קידוש ה', כי היה

לו לצער ולבזיון שמתו בניו רחמנא ליצלן, שזה עוד נגזר עליו מחטא העגל, וגם משה רבינו אמר לו, "רואה אני שהם גדולים ממני וממך", שזהו גם כן כמו כיסוי והעלם לשמו, ואהרן קיבל כל זה באהבה ובשתיקה, שזהו מסירת שמו על קידוש ה', ולכן שפיר מובן ההמשך של "וידום אהרן" אל "בקרובי אקדש", כי כמו שהם מסרו נפשם בפועל ממש על קידוש ה', גם אהרן הכהן על ידי דמימותו ושתיקותו קיים מסירת שמו על קידוש ה', שזהו גם כן מסירת נפש ממש, ובוה פעל מה שפעל, שקיבל שכר על שתיקותו, ונתייחד אליו הדיבור, כי גרם בזה ייחוד גדול, והציל נשמות ישראל ממה שהצילם.

וזה דברי המסורה כאן (מובא בבעל המזרים) וידם אהרן, וידם השמש (יהושע י'), ויש להבין מהו הקשר והסמיכות ביניהם, אבל הנה חכמינו הקדושים אומרים (שבת פ"ח:), הנעלבין ואינם עולבין, שומעים חרפתם ואינם משיבים, עליהם הכתוב אומר (שופטים ה') כצאת השמש בגבורתו, כי זה היה מדת השמש בעת בריאת העולם, שהלבנה קיטרגה ואמרה, אי אפשר לשני מלכים להשתמש בכתר אחד, והשמש שתקה ולא ענתה דבר, ולכן זכתה לישאר בגדולתה, ולעתיד לבא יהיה אורה שבעתיים כאור שבעת הימים, כי על ידי שתיקתה על בזיון כבודה, שהיא ענין של מסירת שמה על קידוש ה', קיבלה שכר על שתיקתה, ולכן גם כל הנעלבין ואינם עולבין, שומעים חרפתם ואינם משיבים, היינו שמוסרים שמם על קדושת ה', עליהם הכתוב אומר, כצאת השמש בגבורתו, כי יש להם מדת השמש שבמעשה בראשית, ולכן שפיר מובן הקשר והסמיכות של "וידום אהרן", ל"וידום השמש", כי גם אהרן הכהן זכה למדה זאת של שתיקה ומסירת שמו על קידוש ה' כמו השמש, ולכן קיבל שכר על שתיקותו, ונתייחד לו הדיבור, והשם יתברך יזכינו לראות בקדושת שמו יתברך לעיני כל הבריות, ובביאת בן דוד ובנין בית המקדש במהרה בימינו אמן ואמן.

בוקר שבת קודש פרשת שמיני - פרה ה'תשס"ה

בשבת קודש בבוקר, בעת קידושא רבא, דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד בסיפורי מעשיות של רביז"ל במעשה מחכם ותם מעשה מ' דף קס"ב, עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביז"ל ממשיך לספר, והתם היה ריץ ובא בכל פעם אל החכם בשמחה, ומצאו, שהוא מצר ומלא יסורים, ושאלו: הלא חכם ועשיר כמותך, על מה יש לך יסורים תמיד? הלא אני מלא שמחה תמיד, כי התם בתמימותו, עיקר חיותו היה לשמח נפשות שבורות, ולהמשיך עליהם שמחת החיים, שזהו עיקר מצות צדקה, להחיות נפשות מדוכאות, וכמו שכתוב (תהלים ל"ב) אשרי משכיל אל דל, אשרי המכנים דעת ושכל בתוך האיש השבור ומדוכא ומחיה אותו (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' ק"ו), ולכן היה התם נכנס בכל פעם אל החכם בשמחה, אולי על ידי שמחתו יפעול להחיות אותו, כי על ידי שמחה יכולין להחיות אדם אחר, כי יש בני אדם שיש להם יסורים גדולים מאד רחמנא ליצלן, ואי אפשר להם לספר מה שבלבם, כי היו רוצים לספר, אך אין להם בפני מי לספר את כל אשר עם לבבם, והם הולכים מלאים יסורים ודאגות, וכשבא אדם עם פנים שוחקות יכול להחיות אותם ממש, ולהחיות אדם אינו דבר ריק כי הוא דבר גדול מאד (שיחות הר"ן סי' מ"ג).

והיה בעיני החכם לשחוק, ונדמה בעיניו למשוגע, ואמר לו התם: הלא אתם בני אדם, שמתלוצצים ממני, הם שומים, כי אם המה חכמים ממני, הלא אדרבה, הם שומים, כנ"ל, מכל שכן חכם כמותך, ומה תהיה אם אתה חכם ממני? ענה התם ואמר להחכם: מי יתן, שתבוא אתה על מדרגה שלי! השיב החכם ואמר: זה אפשר להיות, שאני אבוא על שלך, שינמל ממני השכל, חם ושלו, או אהיה חולה, חם ושלו, ואהיה נעשה משוגע, כי הלא מה אתה? איש משוגע! אבל שאתה תבוא על שלי, זה אי אפשר בשום אופן, שתהיה אתה חכם ממני, כי החכמים בעיניהם, כל העולם בעיניהם כלא, ובפרט יראי ה' ואנשים כשרים, הם ללעג ולקלם בעיניהם מאד, וכמוכא בגמרא על ימות המשיח (סנהדרין צ"ג) סור מרע משתולל, שיאמרו על מי שסר מרע שהוא שומה, וכן מובא בדברי רביז"ל (ספר המדות אות אמת סי' ל') לפי הריחוק מאמת, כן מחזיק את הסור מרע לשומה, כי אין לחכמים שום מושג בפנימיות הצדיקים הדביקים בו יתברך בדביקות אמת, ואיך שהם שמחים ועלזים בשמחה עליונה תמיד, ולכן נדמה להם כשומים, אבל הצדיקים התמימים, מסתכלים על חכמים אלו בעין של רחמנות, ומבקשים עליהם תמיד, הלוואי שהיו מגיעים אל התמימות שלהם.

השיב התם: אצל השם יתברך הכל אפשר, ויכול להיות כהרף עין, שאני אבוא על שלך, ושחק החכם ממנו מאד, כי התם הקדוש, הדבוק במדת האמונה והבטחון, יודע היטיב שאצל השם יתברך הכל אפשר, ואם יהיה רצון השם יתברך כך, לא יהיה נמנע ממנו להגיע אל החכמה הכי גבוהה, כי הוא יתברך כל יכול, ואין דבר שיהיה בלתי אפשר, וכך הוא בכל ענין, אם אדם שם בטחונו בהשם

יתברך, ומוסר עצמו לגמרי אליו יתברך, אין דבר שבעולם שלא יכול להגיע אליו, ודרכם של אנשי שלומינו לחזור תמיד על דיבור זה של התם, "אצל השם יתברך הכל אפשר", כי זה יסוד באמונה ובטחון, שאצל השם יתברך הכל אפשר, ואם מוסרים עצמו אל השם יתברך, יכולים להגיע אל כל דבר ממש, והשם יתברך יזכינו להגיע את תמימות התם הקדוש, ונזכה לחיות חיים טובים ושמחים בדכיות השם יתברך, מעתה ועד עולם אמן ואמן.

סעודה שלישית פרשת שמיני - פרה ה'תשס"ה

בסעודה שלישית, סעודת רעווא דרעווין, דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד על פי דברי רביז"ל ליקומי מוהר"ן חלק א' סי' ס"א המדבר מאמונת חכמים, עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביז"ל אמר (מוהרא"ש נ"י חזר בקיצור על כמה נקודות שבתורה זו של רביז"ל), על ידי אמונת חכמים, יכולין להוציא משפטינו לאור, כי משפט הוא עמודא דאמצעיתא, היינו בחינת דרך הממוצע, שאינו נוטה לימין ולשמאל, וזה זוכין על ידי אמונת חכמים, שהוא בחינת (דברים י"ז): "לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל", ועל כן, על ידי זה יוצא המשפט ברור, בבחינת: "משפטי אמת", אבל כשפוגם באמונת חכמים, אזי נידון ביגיעת בשר, היינו במותרות, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (עירובין כ"א): 'הלועג על דברי חכמים נידון בצואה רותחת', כמו שכתוב: "ולהג הרבה יגיעת בשר", והוא מדה כנגד מדה, כי הוא אינו מאמין בדבריהם ומלעיג עליהם, ודבריהם הם אך למותר אצלו, על כן נידון במותרות, ואזי עולים עשנים סרוחים אל המוח, ומערבבים ומבלבלין דעתו, ואזי אינו יכול להוציא משפטי אמת, ואזי יוצא משפט מעוקל, בבחינת (חבקות א): "כי רשע מכתיר את הצדיק על כן יצא משפט מעוקל", היינו, על ידי שהעשנים סרוחים מסבבין ומקיפין המוח ומבלבלין אותו, על ידי זה יוצא משפט מעוקל, בבחינת (תהלים קמ"ז): "משפטים בל ידעום", היינו בלבול המוחין וכו', עיין שם כל זה בדברי רביז"ל.

והסביר מוהרא"ש נ"י, כי הגנה זה ידוע, שעיקר ויסוד שהכל תלוי בה הוא אמונת חכמים (לקוטי מוהר"ן חלק א' קכ"ג), כי באמונת חכמים אדם מקבל דרך ישר בחיים, לא להטות לא לימין ולא לשמאל, רק להגיע אל המקום שצריך להגיע, ולהצליח מאד בכל עניניו, אבל בלי אמונת חכמים, יש דרך ישר לפני איש ואחריתה דרכי מוות (משלי י"ד), כי אדם נדמה לו שהולך בדרך הישר, ולבסוף נתברר לו שהטתה מן הדרך הישר לגמרי, והלך או לימין או לשמאל, ולא הגיע אל שום מקום כלל, ולכן נאמר במצוות אמונת חכמים (דברים י"ז) לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל, כי על ידי אמונת חכמים לא תסור מן הדרך הישר לא לימין ולא לשמאל, ותזכה להגיע אל התכלית הנרצה, וזה אשר אמרו חכמינו הקדושים על פסוק זה (ספרי שופטים) אפילו שיאמר לך על ימין שהוא שמאל, ועל שמאל שהוא ימין, גם כן תקבל ממנו, ולכאורה צריכין להבין, מה זה ענין חילוף ימין בשמאל או שמאל בימין שצריכין לקבל מן החכם האמת, שלכאורה הוא דבר פשוט וברור איזה צד ימין ואיזה צד שמאל, ומה יכול החכם האמת לחדש ולשנות בזה, אבל התשובה היא שזה סובב והולך על דרך בחיים, שיש דרך ישר לפני איש, שנדמה לו שהוא דרך של ימין ודרך טוב, ונדמה לו שהוא עובד השם יתברך באמת, וכאילו הגיע כבר למדריגות גבוהות בעבודת ה', כי הוא מתנהג בכל מיני חסידות ופרישות, ומחמיר כל מיני חומרות ודקדוקים, אבל באמת הוא חי בעולם הדמיון, ועדיין לא יצא מן החול אל הקודש כחוש השערה, כי אדם יכול להטעות עצמו מאד, ולחשוב שכבר הגיע למדריגה גדולה, אבל באמת עדיין לא עשה כלום, ולכן בהגיעו אל הצדיק והחכם האמת, לפעמים הוא אומר לו "על ימין שהוא שמאל", היינו שמגלה לו שכל הדרך שהוא חושב להיות "ימין", הוא באמת "שמאל", רק הגיאות והישות שלו מסמא את עיניו, וגורם לו לחשוב שהוא כבר במדריגה גדולה, אבל באמת אינו כלום, ולכן כשהצדיק אומר "על ימין שהוא שמאל", צריכין לקבל ממנו.

וכן להיפוך, לפעמים יש אחד שנדמה לו שהוא בדרך שמאל, היינו בדרך לא טוב, כי עבר עליו נסיונות קשים ומרים בחייו, וגם נכשל במה שנכשל, וכל מה שרוצה לצאת מן הרע והטומאה, הקליפות מתגברים עליו ביותר, ויש לו מלחמות קשות וכבידות בכל דבר בעבודת ה', ונדמה לו שהוא רק בדרך שמאל, ואף פעם בחיים לא יזכה להגיע אל דרך הישר, וכבר התייאש מחייו רחמנא ליצלן, אבל כשזוכה להתקרב אל הצדיק והחכם האמת, ולציית דבריו בתמימות ופשימות גמור, אזי נתוודע לו שכל זה "ימין" ממש, כי זהו עיקר תענוגיו ושעשועיו יתברך, כשאדם לוחם עם הרע והטומאה, ומתגבר בכל כוחותיו לנתק עצמו מן הקליפות, כי אין שום תנועה קלה הולכת לאיבוד כלל, וסוף כל סוף יצטרפו כל היגיעות והמרחות לעזור לו ליכנס אל שערי הקדושה, ויבוא על שכרו בזה ובכא לנצח, ולכן לאיש בזה,

הצדיק והחכם אומר לו "על שמאל שהוא ימין", היינו מה שנדמה לו לשמאל, הוא באמת ימין, כי כך הולך החיים, שיש ירידות ויש עליות, והעיקר להתחזק בכל מה שעובר עליו, ולא להתייאש כלל, ולכן רק על ידי אמונת חכמים אדם יכול לזכות לדרך הישר בחיים, ולדעת באיזה דרך לילך להגיע אל תכליתו הנצחי.

וזה מה שמבואר בזוהר הקדוש (ריש פרשת קרח) שהפגם של קרח היה שהחליף ימין בשמאל, עיין שם, כי קרח פגם מאד באמונת חכמים, ולא רצה לבטל דעתו נגד משה רבינו שלימד דעת את העם איך לעבוד את השם יתברך במדה ובצמצום, שכל אחד יקבץ נקודות טובות של תורה ומצוות ומעשים טובים, עד שכולם יצטרפו לחשבון גדול, רק רצה קרח להראות שצריכין שלימות בכל דבר, לעבוד את השם יתברך בדבר גדול ובדבר שלם דייקא, שכל זה היה נקרא אצלו ימין, ולכן אמר שטלית שכולה תכלת, פטורה מציצית, וכן בית מלא ספרים, פטורה ממוזזה, וסברתו היתה, אם חוט אחד פוטרת הטלית, ופרשה קמנה של מזוזה פוטרת הבית, אם כן טלית שכולה תכלת, וכן בית מלא ספרים, בוודאי עדיף מפי, אבל בזה טעה מאד, כי אין רצונו יתברך בעבודות כאלו, וכל זה נקרא שמאל, רק הוא יתברך רוצה שיעבדו אותו עם מצוות התורה בתמימות ובפשימות גמור, ובמדה ובצמצום, לקיים המצוות כמו שכתובים בתורה, לא להוסיף עליהם ולא לגרוע מהם, וזה ימין באמת, אבל מחמת שלא היה לקרח אמונת חכמים, ולא ביטל דעתו נגד משה רבינו עליו השלום, לכן החליף ימין בשמאל, ויצא מעולמו לגמרי, ולכן אשרי מי שמכנים בעצמו אמונת חכמים באמת, ומבטל דעתו לגמרי לגבי דעת הצדיקים והחכמים אמיתיים, כי אז יזכה לקבל דרך ישר בחיים, ולחיות חיים טובים ונצחיים ובוהו ובכא לנצח, אשרי לו ואשרי חלקו.

וקישר מזהרא"ש נ"י את ענין הנ"ל לפרשת השבוע בקשר נורא ונפלא מאד, כי הנה מצינו בפרשת השבוע את הפגם של נדב ואביהוא, שהקריבו לפני ה' אש זרה, וכמו שכתוב (ויקרא י') ויקחו בני אהרן נדב ואביהוא איש מחתתו ויתנו בהן אש וישימו עליה קטורת, ויקריבו לפני ה' אש זרה אשר לו צוה אותם, והנה רש"י הקדוש מביא שני דיעות מדברי חכמינו הקדושים, למה מתו נדב ואביהוא, חד אומר מפני שהורו הלכה בפני משה רבן, וחד אומר מפני ששתויי יין נכנסו למקדש, עיין שם, והנה יש להבין, הרי התורה הקדושה מעידה שהקריבו "אש זרה" אשר לא צוה אותם, ואם כן למה צריכין מעמים אחרים לסיבת מיתתם? אבל על פי דברי רביז"ל הנ"ל מובן הענין מאד, כי "אש זרה" אשר לא צוה אותם, הוא ענין ההתלהבות יותר מן המדה והצמצום, כי הם ביקשו להתקרב אליו יתברך בהתקרבות גדול, ולעשות עבודות גדולות אשר לא צוה אותם, ונדמה להם שזוה בחינת ימין, אבל זה

היה הנפילה והמיתה שלהם, וכמו שכתוב (ויקרא ט"ו) בקרבכם לפני ה' וימותו, כי אין הקדוש ברוך הוא חפץ באלה, רק בקיום התורה והמצוות בתמימות ובפשיטות גמור, לא לגרוע ולא להוסיף, אבל מחמת שלא היה לנדב ואביהוא אמונת חכמים בשלימות, שזהו "שהורו הלכה בפני משה רבן", לכן טעו בין ימין לשמאל, ונדמה להם שעבודות שלהן כולה ימין, וכן מבואר בגמרא (סנהדרין נ"ב) שאמרו נדב ואביהוא, אימתי ימותו שני זקנים הללו ואנחנו ננהיג את הדור, נמצא שלא היה להם ביטול אל משה רבן, ולכן גם "שתויי יין נכנסו למקדש", כי רצו להרים ולהגביה מוחם ודעתם למעלה מן המדה והצמצום, לעלות למדרגות גבוהות אשר לא שייך אליהם, וזה נדמה להם "ימין", אבל בלי אמונת חכמים אי אפשר לדעת מהו ימין ושמאל באמת, וזה גרם נפילתם ומיתתם, ולכן בוודאי בכלליות הפגם שלהם היה על ידי "אש זרה", היינו התלהבות ועבודות חוץ מן המדה והצמצום, אבל עיקר התחלת פגמם היה על ידי חסרון אמונת חכמים, כי מיד שהורו הלכה בפני משה רבן, וגם רצו לנהוג שררה על הצבור, הפסידו את הדעת האמת להכיר בין ימין ושמאל, וזה אשר גרם להם ירידתם.

ובזה יתפרש היטיב את דברי המדרש פליאה, כיון שנכנסו שני פולמוסין דנורא לתוך חוטמיהן של בני אהרן, אמרו מלאכי השרת לפני הקדוש ברוך הוא, למה קרעת להם את הים, ולכאורה הוא תמוה, אבל על פי הנ"ל מובן היטיב, כי הלא עיקר קריעת ים סוף היתה על ידי גודל אמונת חכמים, וכמו שכתוב (שמות י"ד) ויאמינו בה' ובמשה עבדו, ואמרו חכמינו הקדושים (מכלתא בשלח) אם במשה האמינו קל וחומר בה', בא זה ללמדך שכל מי שמאמין ברועה נאמן כאלו מאמין במאמר מי שאמר והיה העולם, עיין שם, כי דייקא על ידי שצייתו לדברי משה רבינו וקפצו לתוך הים, נעשה להם הנס הגדול של קריעת ים סוף וראו במפלת שונאיהם, כי גם אצל הים סוף היה חילוקי דיעות בין עם ישראל מה צריכין לעשות, אלו רצו לחזור למצרים, ואלו רצו ללכת במדבר, ואלו רצו להלחם, אבל בבוא משה רבינו ואמר להם (שמות י"ד) ה' ילחם להם ואתם תחרישון, וכן (שם) דבר אל בני ישראל ויסעו וגו', מיד זרקו את שכל שלהם לגמרי, וקפצו לתוך הים, ואז נעשה להם הנס הגדול, ולכן מיד שמתו שני בני אהרן נדב ואביהוא, והמיתה שלהם היתה על ידי פגם אמונת חכמים, אמרו מלאכי השרת, למה קרעת להם הים, כי עיקר קריעת ים סוף היתה בזכות אמונת חכמים, ואם חסר להם אמונת חכמים, למה קרעת להם הים, ודו"ק, והשם יתברך יזכינו להגיע אל שלימות אמונת חכמים, ולקבל מהם אורם הגדול, עדי נזכה לחזור בתשובה שלימה לפניו יתברך ולהכלל בו יתברך לגמרי מעתה ועד עולם אמן ואמן.

